

[Undervisningsministeren.]

varighed efter elevernes ønsker og behov. Det vil ikke mindst betyde noget for de skoler, der søger kontakt med byernes unge.

Et folkehøjskolekursus skal efter forslaget som hovedregel være mindst 3 måneder, hvilket for vinterkursus betyder en lempelse fra det hidtidige krav om 5 måneder, og et landbrugskursus mindst 5 måneder, men for at skabe bedre muligheder for en videregående undervisning foreslås det, forsåvidt angår elever, der tidligere har gennemgået et 5 eller 6 måneders kursus, at indføre regler om godkendelse dels af supplerende højskolekursus af mindst 1 måneds varighed, dels af videregående landbrugskursus af mindst 2 måneders varighed. Samtidig foreslås de korte 14 dages kursus, hvortil der hidtil er ydet tilskud af ministeriets rådighedssum af tipsmidlerne, optaget i selve loven som tilskudsberettigede med visse i forslaget nærmere angivne begrænsninger.

I forbindelse med ønsket om lempelse af kravene til kursernes varighed havde højskoleforeningen fremsat ønske om lempelse af de nugældende minimumskrav til skolerens årselevtal som betingelse for retten til statstilskud. Det er imidlertid ministeriets opfattelse, at disse mindstetal allerede nu er forholdsvis lempelige, og man har derfor i stedet for foreslået indført en beføjelse for undervisningsministeren til under særlige omstændigheder at dispensere fra de krævede elevtal, idet det må erkendes, at der i visse tilfælde kan være trang til at yde en skole støtte, uanset at den i en kortere periode ikke opfylder elevtalskravene. Men det må være en forudsætning herfor, at der bag skolen står en stedlig kreds, der er rede til at vise, at man fra den lokale befolknings side nærer tillid til skolen og dens indsats. Det foreslås derfor at stille den betingelse for dispensation fra elevtalskravene, at amtet, egnens kommuner eller en stedlig kreds yder $\frac{1}{3}$ af det ordinære tilskud, hvorefter de resterende $\frac{2}{3}$ ydes af staten.

De foreslåede forhøjelser af statstilskudet og de nye regler om kortere kursus er som sagt hovedbestemmelserne i lovforslaget, men dette indeholder dog også andre ændringer. For det første er der foretaget forskellige ændringer af rent formel karakter, ligesom man naturligvis har ført loven à jour med hensyn til de nye bestemmelser,

der er gennemført ved tekstanmærkninger på finansloven, angående forhøjelse af statslån, forhøjelse af bygningstilskuddet samt vedrørende nyordning af høj- og landbrugsskolelærernes pensionsforhold.

Man har optaget forslag om indførelse af særlig gunstige regler angående ydelse af elevunderstøttelse til elever, der har af-tjent deres værnepligt efter forlængelsen af den militære tjenestetid, hvilket må betragtes som en rimelig genydelse fra samfundets side overfor de pågældende unge værnepligtige.

Endvidere er det foreslået, at der til yderligere fremme af det nordiske samarbejde skal kunne ydes tilskud efter de almindelige regler til danske elever under ophold på høj- og landbrugsskoler i de andre nordiske lande. De andre skandinaviske lande yder ganske vist ikke tilsvarende tilskud til elever under ophold på danske højskoler, men man finder det naturligt, at Danmark efter sin stilling indenfor højskolebevægelsen går foran med en bestemmelse herom.

Endelig er der i lovforslaget optaget en udtrykkelig bestemmelse om, at loven gælder også for Grønland, idet man har ønsket, at det skal ligge ganske klart, at en højskole i Grønland, som et udvalg arbejder for at få oprettet, umiddelbart vil falde ind under loven og opnå støtte efter lovens regler ligesom landets andre højskoler.

Hermed mener jeg at have gjort rede for det væsentlige i det forelagte lovforslag, hvorom jeg iøvrigt tillader mig at henvise til det i bemærkningerne til forslaget anførte, og jeg skal herved anbefale lovforslaget til velvillig behandling og fremme i det høje ting.

Den første såg på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Valgt blev: *Chr. Rasmussen, Bladt, Bundvad, Ditlevsen, Horn, Lund Jensen, Teichert, Chr. Thomsen, Niels Eriksen, Anders Andersen, Søren Andersen, Conrad Kofoed, Sønderup, Fibiger, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Tesdorpf og Aage Fogh.*